

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA ČASTOLOVICE

Minimální preventivní program

Častolovice

2011 - 2012

OBSAH

I. Úvod	2
II. Charakteristika školy.	2
III. Cíle MPP.	2
IV. Podklady a metodické pokyny MŠMT	4
V. Vlastní program	4
1. <u>Koordinace preventivních aktivit ve škole.</u>	4
2. <u>Tradice školy a školní prostředí.</u>	4
3. <u>Co nabízíme.</u>	5
○ Koordinace preventivních aktivit ve škole	5
○ Metodické pomůcky, materiály a metody práce	5
○ Začlenění MPP do výuky	6
○ Aktivity školy	6
○ Zájmové kroužky	7
○ Rodiče.	7
○ Ostatní instituce a kontakty.	7
VI. Závěr	8

I. ÚVOD

Minimální preventivní program (dále jen MPP) je určen pro žáky, pedagogické a nepedagogické pracovníky školy i pro širší veřejnost a je nedílnou součástí školního vzdělávacího programu. Je zaměřen na problematiku prevence sociálně patologických jevů u dětí a jeho hlavním cílem je zejména vytvoření příznivého sociálního klimatu na naší škole.

Základem dobré spolupráce při potírání rizikového chování dětí v třídních kolektivech je komunikace v trojúhelníku škola – rodič – dítě, na kterou bychom se chtěli zaměřit. Pokud efektivně nefunguje komunikace mezi těmito subjekty, selhává i primární prevence.

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a mateřská škola Častolovice se sídlem v ulici Komenského 209 poskytuje základní vzdělávání směřující k naplnění všech kompetencí stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Jde o školu s mnohaletou vzdělávací a výchovnou tradicí.

Jedná se o úplnou základní školou střední velikosti, která může poskytnout základní vzdělání cca 330 dětem v 1. – 9. postupném ročníku. V současné době navštěvuje 1. stupeň 121 žáků a 2. stupeň 118 žáků, celkem 239 žáků.

Škola disponuje bezbariérovým přístupem a výtahem. Součástí areálu školy je budova školní jídelny, mateřská škola, družina a asfaltové dopravní hřiště.

Naše škola je připravena poskytnout pomoc a péči žákům v riziku, žákům s rizikovým chováním i žákům nadaným. Žákům je nabízeno velké množství volnočasových aktivit v podobě nepovinných předmětů a zájmových útvarů.

III. CÍLE MPP

- a) informační základna v oblasti problematiky prevence sociálně patologických jevů
- b) vytvoření pedagogického sboru, vzájemně spolupracujícího v oblasti preventivních aktivit a při plánování akcí školy
- c) výchova ke zdravému životnímu stylu – pedagog vzorem
- d) postupná realizace MPP na úrovni běžné výuky i formou samostatných akcí se zvláštním zaměřením na jeho postupné zabudování do ŠVP
- e) průběžné prohlubování vědomostí školního metodika prevence i ostatních pedagogických pracovníků školy v oblasti primární prevence (přednášky, školení, besedy, samostudium, vzájemná výměna zkušeností)
- f) důsledný monitoring výskytu rizikového chování na naší škole (ŠMP ve spolupráci se všemi pedagogickými i nepedagogickými pracovníky školy) a jejich evidence
- g) aktivní předcházení rizikového chování vhodnou prevencí a jeho včasné řešení
- h) spolupráce s institucemi a organizacemi, jejichž činnost souvisí s naplňováním MPP (PPP, okresní metodik prevence, Policie ČR atd.), aktivní snaha o navázání nových užitečných kontaktů
- i) realizace dopravně – preventivních programů

- j) zapojení rodičů do realizace MPP nejen na úrovni SRPDŠ, ale i formou přímé spolupráce, přednášek, letáků, písemných sdělení atd.

Zdůvodnění cílů:

ad a/ v případě potřeby a zájmu poskytovat preventivní informace o rizikových oblastech, jako např.: drogová závislost, alkoholismus, kouření, gamblerství, kriminalita, delikvence, šikana, kyberšikana, rasismus a další formy nežádoucího chování

ad b/ dobře fungující a vzájemně kooperující pedagogický kolektiv je důležitým článkem v realizaci všech preventivních opatření – vytváří klima školy

ad c/ směřování ke zdravému životnímu stylu; již sama osobnost pedagoga (zejména TU) – je vzorem chování a tudíž i prevencí

ad d/ pro účinnou realizaci MPP je nezbytné, aby se stal nedílnou součástí běžného života školy, tj. byl přirozenou součástí učiva souvisejících předmětů; zároveň s tím je vhodné vybraným tématům věnovat více prostoru formou projektových dnů, besed, apod.

ad e/ celoživotní vzdělávání je přirozenou součástí profesního života nejen u pedagogických pracovníků; dnešní doba přinášející stále nová a nová rizika vyžaduje neustálou připravenost, kterou zajistí pouze průběžné vzdělávání se v oblasti primární prevence

ad f/ monitoring a evidence výskytu rizikového chování je samozřejmou součástí práce ŠMP; nelze předcházet a řešit jevy, o jejichž výskytu nevíme

ad g/ vycházíme z faktu, že nejlepším řešením problému je předcházet jeho vzniku; od toho se také bude odvíjet směřování aktivit MPP; již existující či nově vzniklé problémy budou samozřejmě řešeny standardizovanými postupy se zásadním ohledem na individuální potřeby každé situace

ad h/ škola si je vědoma svých pravomocí a zákonných povinností, proto úzce spolupracuje s kompetentními institucemi při řešení příslušných jevů; pro rozšíření a zpestření vlastního MPP stále prohlubujeme kontakty s organizacemi, poskytujícími další obohacení naší primární prevence formou nárazové i dlouhodobé spolupráce,

ad i/ naše škola má dlouhodobou tradici v oblasti dopravní výchovy

ad j/ škola je pouze součástí vzdělávacího a výchovného procesu dítěte; pro jeho zkvalitnění a zefektivnění je nezbytné zapojit do něho i rodiče a další zúčastněné osoby; aktivní spolupráce a vědomí společného cíle potom přinesou pozitivní výsledky všem zúčastněným stranám

MPP se bude realizovat ve třech rovinách:

1. spolupráce s rodiči,
2. práce v třídních kolektivech,
3. získávání nových informací k MPP u všech vyučujících

IV. PODKLADY A METODICKÉ POKYNY MŠMT

Pro vypracování MPP byly použity tyto dokumenty:

1. Akční plán EU v boji proti drogám
2. Národní strategie protidrogové politiky
3. Strategie prevence kriminality
4. Dokumenty WHO Evropského zdraví
5. Realizované projekty školy, úspěšně realizované aktivity v protidrogové prevenci

Metodické pokyny MŠMT:

- Metodický pokyn k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže Č.j. 14 514/2000-51
- Metodický pokyn k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení Č.j. 28 275/2000-22
- Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2001-2004 Č.j. 12 418/2001-51
- Spolupráce škol a předškolních zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže, postup při prověřování a dokumentování kriminality dětí Č.j. 14 144/1998-22
- Metodický pokyn k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance Č.j. 14 423/1999-22
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví Č.j. 10 194/2002-14

V. VLASTNÍ PROGRAM

1. Koordinace preventivních aktivit ve škole

Za koordinaci preventivních aktivit odpovídá pí.uč. Darie Micherová a výchovná poradkyně Mgr. Helena Bellerová. Podílejí se na zpracování minimálního preventivního programu a jeho realizaci. Spolupracují s třídními učiteli, pedagogicko-psychologickou poradnou, s odděleními sociální prevence sociálních odborů a obcí, kurátory pro mládež, policií, zdravotními zařízeními a rodiči.

2. Tradice školy a školní prostředí

Naše škola je svým založením školou spíše venkovského typu, což s sebou nese výhodu nižšího rizika výskytu některého rizikového chování u dětí. Na druhou stranu ale může dojít k jejich podcenění, jelikož dnešní moderní doba dává dětem obrovské možnosti, pokud jde o získávání informací, někdy téměř na úrovni návodu. Za hlavní současné problémy považujeme oblast návykových látek (alkohol, cigarety a nebezpečně rychle se šířící produkty z konopí) a organizaci volného času žáků (zatímco dříve děti získávaly dostatek zážitků přirozenou cestou dostatečným kontaktem s vrstevníky, dnešní model trávení volného času u zábavních médií je o tyto zážitky ochuzuje a nutí je hledat jinde a jinak – mnohdy se potom tato nenaplněná potřeba vybíjí až extrémním způsobem). Intenzivně se

pracuje v oblasti vrstevnických vztahů, agresivity a šikany, za spolupráce třídních učitelů, výchovného poradce, školního metodika prevence, vedení školy, Mgr. Zdenou Ženatovou z PPP Rychnov nad Kněžnou, Odborem sociálních věcí Kostelec nad Orlicí Jaroslavou Popiolkovou, DiS – sociální prevence, Bc. Ivou Andršovou – sociálně právní ochrana dětí a Bc. Lenkou Bartošovou – náhradní rodinná péče. V mnoha případech se podařilo dosáhnout výrazného zlepšení situace. V rámci prevence záškoláctví spolupracujeme s MUDr. Klejmovou. Xenofobie a rasismus nejsou v současné době na naší škole aktuálním problémem.

3. Co nabízíme

Koordinace preventivních aktivit na škole

- za koordinaci MPP na ZŠ a MŠ Častolovice zodpovídá školní metodik prevence pí. uč. Darie Micherová
- ŠMP vytváří školní MPP, průběžně ho doplňuje, hodnotí a monitoruje výskyt rizikového chování u dětí
- ŠMP spolupracuje a komunikuje s institucemi a organizacemi, jejichž činnost souvisí s naplňováním MPP školy

Metodické pomůcky, materiály a metody práce

- k dispozici žákům i vyučujícím je knihovnička společenských věd, výchovného poradenství a minimální prevence, umístěná v kabinetu chemie; je vybavena knihami, publikacemi, DVD a videokazetami, týkajícími se všech důležitých oblastí a je průběžně doplňována; žáci jsou s většinou vybavení knihovničky seznamováni v průběhu školní docházky ve výuce, v případě zájmu lze vybrané tituly zapůjčit domů, některé publikace dodávané v dostatečném množství (informační letáky a brožury) jsou žákům bezplatně k dispozici
- žákovská knihovna je zřízena v kabinetu Čj, podrobný seznam u pí. uč. Mgr. Horákové
- vyučující, žáci i rodiče mohou konzultovat problémy kdykoliv po předchozí dohodě se ŠMP
- v rámci výuky jsou využívány mnohé osvědčené metody, vedoucí k samostatnosti a schopnosti žáků řešit problémy, komunikovat a řešit sociální vztahy apod. (samostatná práce, diskuse, besedy, sociální hry, obhajoba názorů, promítání, párová a skupinová práce, práce na projektech, výklad, komunitní kruh atd.)
- vyučující ve svých hodinách zdůrazňují témata minimální prevence, úzce související s probíraným tématem

Začlenění MPP do výuky

1. stupeň

- předměty: přírodověda, vlastivěda, prvouka, TV, VV
- výchova ke zdravému životnímu stylu
- plavecký výcvik žáků
- stravovací a pitný režim
- preventivní aktivity, přednášky a besedy
- dopravní výchova
- literární, sportovní a výtvarné soutěže
- projekty: Naše město očima dětí
 - Den knihy
 - Sportovní dny

2.stupeň

- předměty: ČaS, Př, Ch, ČJ, TV, VV, Výchova ke zdraví, Člověk a výchova ke zdraví
- výchova ke zdravému životnímu stylu
- preventivní aktivity, přednášky, besedy a exkurze
- předmětové olympiády
- lyžařský kurz
- projekty: Česká republika – poznávej svoji vlast
 - Česká republika – významné osobnosti
 - Sportovní dny

1.+ 2. stupeň – školní akademie

Aktivity školy

- již několik let funguje na chodbě školy hned vedle sborovny – **Schránka důvěry**, kam mohou žáci anonymně vhodit své stížnosti, problémy i trápení
- veškeré problémy řeší třídní kolektivy i jednotlivci s konkrétními vyučujícími, školním metodikem prevence, třídním učitelem nebo výchovným poradcem; navíc na půdě školy funguje **Školní parlament**, kam každá třída vysílá své volené zástupce, a který řeší jejich i společné problémy
- k dispozici žákům a rodičům jsou školní metodik prevence a výchovný poradce
- pro žáky se specifickými potřebami ve výuce jsou k dispozici **reedukační cvičení**, realizovaná pí. uč. Mgr. Adámkovou, Mgr. Ešpandrovou a Mgr. Dolečkovou,
- škola úzce spolupracuje s PPP
- žáci se pravidelně účastní besed, exkurzí, naučných výletů a divadelních i naučných představení, jejichž program se odvíjí od aktuální nabídky,
- žáci se pod vedením vyučujících připravují na účast ve vědomostních a sportovních soutěžích i na přijímací řízení na SŠ
- do výuky jsou pravidelně zařazovány **projekty** hodinové, celodenní i dlouhodobé (viz.výše)
- škola zajišťuje chod a fungování nejrůznějších **kroužků**

Rodiče

- rodiče jsou informováni o realizaci programu na rodičovských schůzkách, mají možnost program připomínkovat a zasahovat do něj v rámci kompetencí školské rady; spolupráci s rodiči považujeme za klíčovou pro úspěšnou realizaci MPP a efektivní výuku a výchovu žáků obecně
- rodiče se podílejí na realizaci nejrůznějších akcí a projektů školy při i mimo vyučování (ples SRPDŠ, karneval, Pohádková cesta atd.)

Ostatní instituce a kontakty

- Linka bezpečí 116 111 pomoc@linkabezpeci.cz
- Rodičovská linka 840 111 234
- Modrá linka 549 241 010, 608 902 410 help@modralinka.cz
- Linka psychopomoci 224 214 214
- PPP Rychnov nad Kněžnou 494 535 476, 773 235 476
- Policie ČR 158
- PČR Obvodní oddělení Kostelec nad Orlicí 494 323 045, 974 536 711
- Linka bezpečí online - pomoc s internetem www.pomoconline.cz
- DDM Kostelec nad Orlicí 494 323 783

VI. ZÁVĚR

Jednotlivé části projektu budou kontrolovány realizátorem projektu a průběžně vyhodnocovány. S výsledky budou seznamováni žáci, rodiče, ale i veřejnost prostřednictvím tisku, nástěnek a webových stránek školy. Realizátoři budou také sledovat, jak je program vnímán především z řad žáků, kterým je určen. V průběhu školního roku bude aktualizován a doplňován dle potřeby a dle aktuální nabídky vhodných programů.

V Častolovicích 30.9.2011

.....

školní metodik
Darie Micherová

.....

ředitel školy
Mgr. Jiří Kalousek